

Gedragscode voor trainer-coaches en begeleiders

Veiligheid en verantwoordelijkheid

Heb en neem de verantwoordelijkheid om een veilig sportklimaat te waarborgen en zet je in voor een inclusieve omgeving waar iedereen zich welkom voelt.

Respect en gelijke behandeling

Ken en erken de basisbehoeften van iedereen op de vereniging: iedereen heeft recht op privacy, veiligheid, menselijke waardigheid en lichamelijke integriteit.

Gedraag je eerlijk, transparant, betrouwbaar en respectvol naar iedereen, en behandel iedereen gelijkwaardig. Geef het goede voorbeeld door discriminerende, kleinerende, pestende of (seksueel) intimiderende opmerkingen te vermijden en geen grensoverschrijdend gedrag (fysiek, verbaal en non-verbaal) te vertonen. Neem verantwoordelijkheid en grijp in als je dit gedrag vermoedt of signaleert. Bespreek dit onmiddellijk met betrokkenen of meld het bij de vertrouwenscontactpersoon of het bestuur.

Geen enkele seksuele handeling, contact en/of relatie met minderjarigen is geoorloofd. Wees je bewust van de meldplicht over (een vermoeden van) seksuele intimidatie en misbruik.

Wees je bewust van machtsongelijkheid met sporters en onthoud je van elke vorm van (machts)misbruik.

Zorg voor een sfeer waarin sporters zich veilig voelen om grenzen aan te geven en problemen te bespreken.

Volg opleidingen op het gebied van pedagogiek en het herkennen en voorkomen van grensoverschrijdend gedrag.

Maak geen onderscheid naar godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, afkomst, geslacht, handicap, seksuele gerichtheid, culturele achtergrond, leeftijd of andere kenmerken. Houd rekening met kwetsbare mensen en groepen.

Respecteer het privéleven van de sporter. Dring niet verder dan noodzakelijk binnen in het privéleven van sporters. Ga met respect om met de sporter en met de ruimtes waarin de sporters zich bevinden, zoals kleedkamers, douches of hotelkamers.

Regels en afspraken

Wees eerlijk en sportief. Ken naast de spelregels ook de regels van de locatie, de vereniging, de (inter)nationale bond en handel hiernaar. Stimuleer alle sporters en overige betrokkenen in jouw team datzelfde te doen. Span je ervoor in om tijdig duidelijke afspraken te maken en houd je hier ook aan. Ga zorgvuldig om met informatie, zeker wanneer die potentieel gevoelige zaken betreft en mensen kan beschadigen. Ga netjes om met de omgeving, zoals bijv. kleedkamers en sportvelden, en de aan jou ter beschikking gestelde middelen.

Wanneer (jeugd)teams zich omkleden in de kleedkamers zijn er geen mannelijke ouders/begeleiders bij de meisjes/vrouwen en geen vrouwelijke ouders/begeleiders bij de jongens/mannen.

Ook scheidsrechters maken wel eens een fout, of beoordelen een bal anders dan verwacht. Wees je bewust dat hij/zij er staat voor jou en je team en geef als team/coach/begeleider het goede voorbeeld aan je sporters en supporters.

Aanspreken en melden

Uitgangspunt is dat iedereen iemand aanspreekt wanneer hij constateert dat er sprake kan zijn van onveilige of mogelijk grensoverschrijdende situaties. Meld (vermoedens of signalen van) een

dopingovertreding, matchfixing of (seksuele) intimidatie bij het bestuur, het meldpunt van de sportbond of Centrum Veilige Sport Nederland (CVSN).

Maak situaties waarin je je niet veilig voelt of waar iets ingaat tegen je eigen waarden en normen, bespreekbaar met de trainer-coach, technisch directeur of neem contact op met het meldpunt van de sportbond of het CVSN.

Gunsten en geschenken

Neem geen gunsten, geschenken, diensten of vergoedingen aan van tegenspelers, trainers-coaches, bestuurders, of derden om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport. Bied dit ook zelf niet aan. Word je iets aangeboden? Meld dit dan aan het meldpunt van de sportbond. Wees open en transparant in je acties.

Voorbeeldrol & Sociale Media

Wees je bewust van je voorbeeldfunctie als trainer-coach of begeleider. Let op je taalgebruik en hoe je je aan anderen presenteert. Onthoud je van gedragingen en uitlatingen waardoor de sport of de sportbond in diskrediet kan worden gebracht, ook bij het gebruik van sociale media, zie hieronder:

- Wees je ervan bewust dat alles wat je online zet, voor altijd terug te vinden is. Denk dus na voor je iets post.
- Gebruik sociale media om kennis en andere belangrijke informatie over de sport te delen.
- Maak altijd duidelijk of je communiceert namens de vereniging of op persoonlijke titel.
- Zet geen privacygevoelige informatie online. Wees terughoudend met namen en gebeurtenissen.
- Ga niet in discussie met een speler of ouder op sociale media.
- Bestuurders, trainers en coaches zijn in de eerste plaats vertegenwoordigers van de vereniging. Gedraag je daar ook naar. Bij twijfel kun je iets beter niet publiceren.
- Vraag toestemming als je foto's of filmpjes online wilt zetten.
- Heb je een duidelijk oordeel over een sporter? Bespreek dat dan persoonlijk. Evaluaties van iemand sportprestaties horen niet op sociale media thuis.
- Aardig zijn loont, óók online.
- Hou je aan de geldende gedragsregels en wees je bewust van je voorbeeldfunctie.

Voorkom digitaal pesten

Pesten is van alle tijden. Maar anders dan vroeger, stopt digitaal pesten niet op het sportveld of bij de voordeur. Als je pech hebt, gaat het getreiter 24 uur per dag door, tot in je eigen huis. Wat kun je doen om digitaal pesten te voorkomen?

-Maak sporters, begeleiders en (andere) ouders duidelijk dat hoe zij over andere kinderen en hun ouders praten, bepalend is voor hoe kinderen met elkaar omgaan.

-Praat met kinderen over omgangsvormen en verschillen tussen mensen. Benadruk dat zulke verschillen prima zijn. Groepen waarbinnen niet gepest wordt, zijn in staat te accepteren dat iedereen anders is.

-Maak duidelijk dat pesten niet wordt getolereerd en leg afspraken vast. Praat over wat wel acceptabel gedrag is en wat niet. Wanneer is een geintje leuk en wanneer wordt het pesten? Besteed ook aandacht aan het positieve: hoe kunnen we het leuk hebben met elkaar?

Complimenteer de groep en afzonderlijke kinderen wanneer het goed gaat.

-Zorg dat kinderen die samen sporten elkaar goed leren kennen. In groepen waar kinderen elkaar beter kennen, wordt minder gepest.

-Laat kinderen zien dat je fouten mag maken, ook in de sport. Strengere regimes werken pestgedrag in de hand. Kinderen moeten niet bang zijn fouten te maken, en moeten ook leren hun fouten naar elkaar weer goed te maken.

-Denk nooit: 'Ik zie het niet, dus het gebeurt niet'. Zeg dat ook nooit tegen een kind of ouder die met een klacht over pesten komt. Onderzoek eerst goed wat er aan de hand is.

-Achterhaal wanneer er nog geen sprake was van pesten en wanneer het voor het eerst wel zo was. Welke gebeurtenis heeft intussen plaatsgevonden? Is bijvoorbeeld de groepssamenstelling veranderd, waarna vrienden vijanden werden, of is er ooit een misverstand geweest?

-Neem niet alle regie uit handen van het kind en laat je emoties thuis. Betrek het gepeste kind bij het nadenken over een oplossing. Vraag: Hoe gaan we dit doen?

-Spreek pester en slachtoffer apart, zodat je weet of er een conflict aan het pesten vooraf is gegaan of dat het te maken heeft met een machtsspel. Spreek ze ook samen. Zodra ze elkaar beter begrijpen, blijken kinderen vaak heel vergevingsgezind.

- Praat ook over goed online gedrag. Laat kinderen sociale media inzet- ten om hun team te promoten, een sponsorloop voor de club te houden of om hun mooiste sportmomenten met de rest van de wereld te delen.